

پەردەى كچىنى

لە ولاتى ئىمە كاتىك كورپىك بيهوۋى ھاوسەرپىك دەست نىشان بكات گرنگ نىيە بەلايەوۋە ئەو كەسە رادەى تىگەيشتىنى چەندو چەنىك سۆزۈ خۇشەويستى ئەبىت بەرامبەر بەخۇى و خىزانەكەى تا چەنىك ئەتوانى كارامەى رۇلى داىكايەتى بىبىنى لە پىگەياندىنى منالەكانىدا، گرنگترىن شت بەلاى ئەو كورە ئەوۋىيە كە ھاوسەرەكەى (كچ، بى)، واتا پەردەى كچىنى ھەبى، پەردەى كچىنى برىتتىيە لەپەردەيەكى تەنك كە بەشووكردن نامىنى دەمى لەشيان يان ئەندامى (المېھل)ى بەتەواۋەتى نەگرتوۋە .. ئەم پەردەيەش بە كۇبوۋنەوۋە لەگەل نىرىنەدا يان بەشووكردن نامىنى ئەم پەردەيە كارىگەرى تەواۋەتى ھەبە لەسەر ساىكۇلۇجى ژن ھەتا ھەتايە لە ژيانى ژن و مىردايەتىدا ، پەردەى كچىنى لە شىۋەو قەبارە لەكىژىكەوۋە بۇ كىژىكى تر جىاوازى ھەبە .. بەلام بەشىۋەيەكى زۇر شىۋەى مانگى چوارە (ھالالى) ھەبە، ھەندى شىۋەى ترىش ھەبە بەدرىژى باسى لىۋە دەكەين ئەم پەردەيە لەيەكەم جوتبۇندا دەدرىت بەم شىۋەيە دەبىت بە دوۋبەش بەلاى راست و بەلاى چەپدا لەم كاتەشدا ھەندى خويىنى لى دىت ژنەكە.

ئازارى ژن لەم كارەشدا لە كچىكەوۋە بۇ كچىكى تر جىاوازى ھەبە، ئەمەش دەكەويىتە سەر تەنكى و ئەستورى پەردەكە، ئەم ئەستورى بونەش تا ژن تەمەنى چوۋە سەروسى سال و ئەگەر ھەر بەكچىتى بىمىنىتەوۋە زىاددەكات، ئەو پەردەيە زۇر ئەستور ئەبىت زۇر بە نارەحەت ئەبىت كون بوۋى، پەردەى ژن وەك سەر ژمىركراۋە بەناسانى دەدرىت ۷۵% ژن جۇرىكى ترى ھەبە پەردەكە پىي دەوترىت پەردەى لاستىكى(مەتاتى) كە قەد نادرىت ھەتا ھەتايە يەك تىۋك خويىنى لى نايەت شەۋى بوۋكىنى و شەۋەكانى ترىش لە ۱۵% ژن ئەم جۇرەيان ھەبە بەشىۋەيەكى تر كە زۇر ئەستورە قەت تواناى كون بوۋىيان نىيە لە ۱۵% ژن ئەم جۇرەن دەبىت پزىشك بىدرىنى بەشىۋەيەك لە شىۋەكانى نەشتەرگەى..

بەلام شىۋەكانى ترى پەردەى ژن ئەمانەن:

۱_ پەردەى مانگى چوارە(ھالالى)

۲_ پەردەى خىر(دائىرى) يان بازنەبى.

۳_ پەردەى ھىلەكى.

ئەم شىۋانە ئەۋەمان بۇ دەردەخات كە پەردە لە كچىكەوۋە بۇيەكىكى تر جىاوازى ھەبە لە شىۋەيەدا، زۇر گرنگە ئەۋە بزانىن كە پەردە ھەبە زۇر زۇر تەنكە ئەدرىت تەنھا دەستە سىرى پىدابهىنرىت لەكاتى خويىن ھاتنى مانگانەدا بى ئەۋەى پىي بزانىت، چونكە خويىنەكەى تىكەل بەخويىنى مانگانە دەبىت. وە گرنگتر لەوانە ھەموۋى ئەبى ئەمەش بزانىن كە كچ ھەبە لە داىك دەبن بى پەردەن ماناى ھىچ جۇرە پەردەكانى نىيە لەكاتى كون بوۋىندا خويىنى لە قەترەيەكەوۋە بۇ چەند قەترەيەك لى دىت يان ھەندى جار خويىنى زۇرى لى دىت ناگىر سىتەوۋە، ئەمەش دەكەويىتە سەر تەنك و ئەستورى پەردەكە.

دواى دراندنى پەردە باش وايە (۲) رۇژ كارى سىكسى رابگىرىت تاكو برىنەكە سارىژ دەبىتەوۋە ھەندى پرسىيار لەسەر پەردە ئايا سىك پىر دەبىت پەردەى ژن نەدرابىت بەلى سىك پىر دەبىت لەبەرئەۋەى ھەندى كچ واتىدەگەن كە ئەگەر كارى سىكسى لەدەرەۋەى ئەندامى سىكسى بىرىت سىك پىر ناپىت ئەمە ھەلەبە، چونكە تۆۋى نىرىنە تواناى چوۋنە خوارەوۋە يان ناۋەۋەى لەشى ژنى ھەبە دەچىتە ناۋەۋە سىك پىر دەبىت.

ئەلماسى مستەفا — سوید